

50

år yngre

på 5 dager

[lørdag]

Med enkle midler – og en håndfull gode maskiner – barberer vi vekk fem tiårs gulnet lakk og utslitte innredningsideer fra entreen, ved å slipe trappen og stenge mellom trinnene.

De gul-brune mønstrede flisene, det gulnede paneltaket, strien på veggene og ikke minst den åpne trappen med lakerte trinn i entreen, skriker nærmest tidlig sekstital mot alle som kommer inn i dette huset.

Men aldersinntrykket sitter jo bare i overflaten. På fem dager forvandler vi trappen til perlen i en lys entre, som byr gjestene velkommen like friskt som om huset var bygget i går.

Mens det er opplagt hvordan vi kan gi gulv, vegger og tak en dukkert i ungdomskilden, krever trappen litt fantasi. Vi ender med å fjerne lektene som går fra gulv til tak, og stenge helt ned mot kjelleren. Mellom trinnene lukker vi med hvite stusstrinn. Trappetrinnene slipes, lutes og oljes, som gulvet i annen etasje.

Vi klarer det i løpet av få dager, fordi vi bruker riktige maskiner. Uten dem kan du legge til to-tre uker!

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- 10 mm sponplate til stusstrinn
- 28 x 28 mm firkantlister til monteringslister
- 9 x 45 mm firkantlist (evt.) til trinnkant

Dessuten:

- 4 x 35 mm treskruer, trelim, akrylfugemasse, tresparkelmasse, grunningsmaling, innendørs blank maling, maskeringsteip, trelut og treolje

Spesialverktøy

- Lakkfreser
- Eksentersliper
- Hjørnesliper
- Dykksag med føringsskinne
- Spikerpistol

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Jobben er ikke vanskelig, den krever bare presisjon – og tålmodighet ved slipedelen.

TIDSFORBRUK:

Cirka 20 timer, fordelt på 4-5 dager på grunn av tørketider – med godt slipeverktøy.

PRIS:

Cirka 750 kroner, pluss leie av lakkfreser og annet utstyr.

[onsdag]

Velkommen til et nytt årtusen. Hvite vegger, tak, vanger og stusstrinn – og lyse, oljede trinn å sette føttene på.

Trappen tettes

Vi begynner med å sette stusstrinn på trappen – altså å tette det åpne rommet mellom de vannrette trinnene.

Som på mange åpne trapper, sitter det en list på undersiden av hvert trinn for å hindre at små barn kan klatre inn mellom trinnene. Den fjerner vi.

Hvert stusstrinn kan uten videre skrus på baksiden av trinnet ved underkanten. Øverst setter vi det fast ved hjelp av en list. Den skrus fast i stusstrinnet og på undersiden av trappetrinnet. Vi sikrer sammenføyninger med lim, og vi spar- kler over skruer og fuger alle hjørnene.

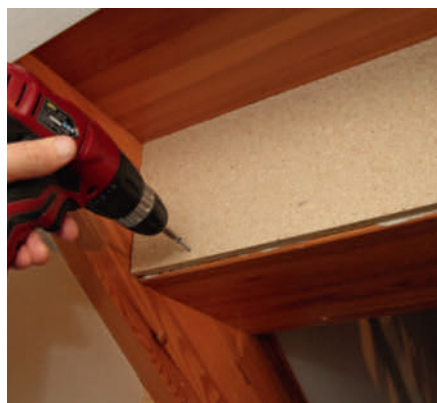
Vi bruker en 10 mm sponplate, men du kan også bruk MDF eller kryssfinér.

1 Vi fjerner den gamle listen under trinnene. Den skulle sikre at barn ikke krabbet inn mellom trinnene, der de risikerte å falle ned eller sitte fast.

2 Stusstrinn og monteringslister sages ut. Stusstrinnene måles opp i lengden, ett og ett. Høyden er felles og trenger ikke være helt presis – de skal bare gå godt ned på baksiden av nederste trinn. Monteringslistene måles ut til hvert trinn.

3 Stusstrinnet skrus fast på baksiden av trinnet – etter at alle skjøteflatene er smurt inn med lim. Limet er viktig, fordi det reduserer risikoen for knirkelyder fra trappen i fremtiden.

Stusstrinnet skrus på monterings- listen fra forsiden. Forbor, så du får skruen helt ned.

4 Sett fast monteringslisten på trinnet over – og så på stusstrinnet. Sjekk at stusstrinnet er loddrett. Husk lim. **TIPS:** Du sparer mye tid på å tømme en porsjon trelim ned i en kopp, slik at du kan stryke det på med en pensel.

5 Skruhodene oversparkles med en tresparkelmasse. Gå også over alle skader i vangene i siden. Massen blir hard og kan slipes – i motsetning til fugemassen du senere bruker i fugene.

Maskiner som gjør jobben raskere

Hvis ikke du selv har slitt deg ut på jobben med å slippe en lakkert trapp til rent tre, så kjenner du kanskje noen som har gjort det. Jobben med hjørner, kriker og kroker er vanskelig, hvis du ikke gjør det riktig med en gang.

Og riktig betyr at du ikke kan gå på kompromiss med utstyret. I så fall vinner den gamle lakken over deg.

Lakkfreseren er helt sentral. Den leier du, og med den for hånd har du fjernet en gjenstridig lakk i løpet av få timer. Deretter handler det om slipemaskinene. De skal være gode og effektive, så de ikke bare står og rister.

Dykksagen og spikerpistolen sparer også tid for deg.

Lakkfreseren sparer deg for flere dagers slit.

Trekantsliperen rekker inn i hjørner. Finn en god modell.

Med lister på alle trinn, er spikerpistolen genial.

Dykksagen med skinne er nøyaktig og lynrask i bruk.

Trinnene slipes

Nå skal trinnene slipes ned til rent tre. Vi vil lysne dem med lut og beskytte dem med olje, så all lakken må fjernes.

Lakken vil pakke seg sammen til en seig masse i slipepapir. Derfor leier vi en lakkfreser i et byggvarerhus til den første delen av jobben. Den rasper av lakken, og den er verdt hver eneste krone i leie.

Etter den kommer slipepapiret. Her er prinsippet å begynne med grovt papir, som fjerner den siste lakken og retter ut ujevnheter. Slipesporene fjernes deretter med litt finere slipepapir, sporene etter det fjernes med enda finere papir, osv. Nøkkelen til å bli fort ferdig, er aldri å gå for tidlig videre til finere korn.

1 Fjern lakken med lakkfreseren. Kjør omhyggelig over hvert trinn med fresen. Der du kommer til, skal du frese helt ned til rent treverk.

2 Lakken i hjørnene fjerner du med grovt slipepapir på trekantsliperen, korn 40 eller enda grovere. Med grovt papir utligner du også nivåforskjellene som eventuelt har kommet ute i kantene.

3 Større flater glatter du ut med eksentersliperen. Også her begynner du med korn 40. Når all lakk er borte, og alle buler fjernet, kjører du på med stadig finere slipepapir på begge slipemaskinene, til du sliper alt silkeglatt med korn 120 eller finere.

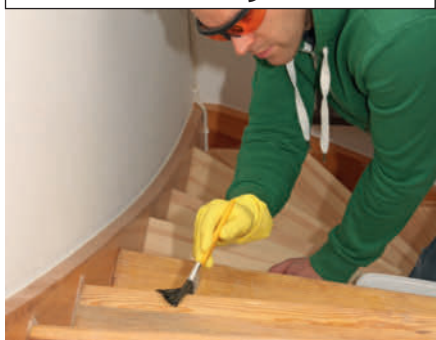

4 Ofte skal trinnene fornyes på forkanten, slik vi gjør med det øverste trinnet her. Vi bruker en 9 x 45 mm høvlet firkantlist, som vi kapper til i lengden.

5 Listen stiftes fast med en spikerpistol etter at vi har strøket den med lim på baksiden. De små stiftene i pistolen er lynraske å sette i, og de små hodene er så godt som usynlige.

Trinnene oljes

1 Stryk de nyslippede trinnene med trelut. Moderne trelut kjøper du hos fargehandleren – husk å sjekke om du får en til løvtre eller nåletre. Følg anvisningen med tanke på tid og mengde – og husk å beskytte øyne og hud mot luten.

2 Etter åtte timer slipes den tørre hvite overflaten med en slipematte eller slipepapir korn 120. Støvsug grundig.

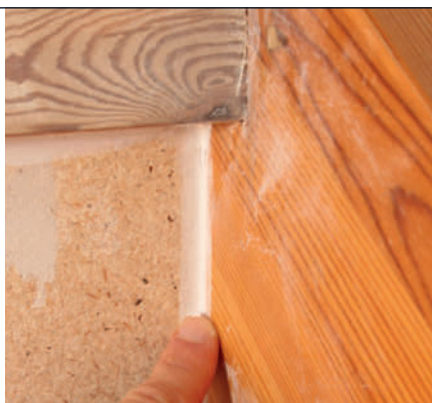
3 Oljen strykes på med pensel og jobbes godt ned i overflaten med en slipematte eller fint våtslipepapir. Etter 20 minutter poleres trinnene med rene kluter. Etter et døgn kan du gå i trappen, men oljen er sårbar de første fem døgnene.

Trappen males

1 Alle overganger lukkes med en akrylfugemasse, når du igjen kan gå i trappen. Akrylfugemassen er litt elastisk og kan overmales, og maleresultatet blir penere.

2 Fugene glattes. På den trange plassen kan det være lettest å komme til med en våt finger, men ellers blir det pent å bruke en silikonbrikke, som gir en ensartet profil på alle fugene.

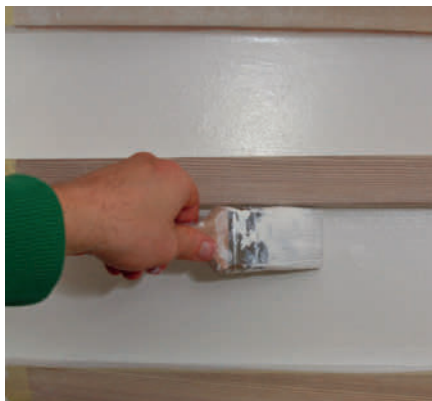

Gammel lakk slipes lett, før den males.

3 Stusstrinn og vanger klargjøres for maling. Vi dekker til med en god maskeringsteip. Den trykkes godt fast i kanten, så det ikke kan trenge inn maling under teipen. Lakken på vangerne slipes lett med fint slipepapir.

4 Vanger og stusstrinn grunnes. Den spesielle grunningen dekker bedre enn toppmalingen, men har ikke en like solid overflate. Gi eventuelt et ekstra strøk med grunning, slik at flaten er helt hvit før du legger på toppstrøkene.

5 Så males vanger og stusstrinn med toppmalingen. Bruk en god maling med høy glans. Da tåler den skitt og støt fra skotupper, samtidig som den er lett å vaske. Stryk på malingen i et tynt lag, og gi gjerne trappen to-tre toppstrøk.

6 Maskeringsteipen fjernes, og eventuelle småskader overmales. **TIPS:** Teipen kan lett trekke av litt maling i kanten, men ved å snitte langs kanten av teipen med en skarp kniv, skaper du en flott, ren kant på malingen.

gjoerdetselv.com

Flere eksempler på stilsift på gjoerdetselv.com/stilsift

Nytt tak mer lys

Kjøkken av gamle elementer

Nye dører og benkeplater gjør kjøkkenet helt nytt.

Glatte flater med stil

Fra triste fliser til stilsikre pussvegger på badet.